

Delo, 1. junija

Omejevanje plač in vrhunski kadri ne gredo skupaj

K pisanju sta me spodbudila prispevka v sobotni izdaji dnevnika Delo. Izvršna direktorica Združena Manager za mandatno obdobje 2012–2015 izjavi: »Če podjetje dalj časa slabo posluje, potem ima slab nadzorni svet in vodstvo. Menedžment bi moral biti vedno dobro plačan, ker slabi menedžerji sploh ne bi smeli imeti dostopa do teh položajev.« Novinarka Dela, gospa Maja Grgič, naslovi prispevek »Omejevanje direktorskih plač in vrhunski kadri ne gredo skupaj«. Vsemu zapisanemu težko oporekam, še posebej, če vse zapisano umestim v širši in današnji mednarodni družbeni kontekst.

Zelo pomembna, po mojem osebnem prepričanju celo najpomembnejša, je vloga lastnika določene organizacije in lastnikov prispevek k sedanjemu stanju in družbi. Lastnik je namreč tisti, ki postavlja vrednote, merila, pričakovanja in nadzorni svet ter s tem lahko pomembno vpliva na ravnanje njegove organizacije v njenem poslovnem in družbenem okolju. Želim poudariti, lastnik, ne glede na vrsto lastništva in poreklo lastnine. Organizacija, ki jo ima v popolni ali delni lasti je njegov obraz, ne glede na to ali je lastnik država, državni sklad, vzajemni sklad, mali delničar, lastnik posameznik ali kaj vem kdo še od tistih, ko so po veljavni ureditvi v naši državi lahko lastniki. Skrajni čas je, da si vsi in vse vrste lastnikov organizacij, ki slabo poslujejo, slabo ravnajo z zaposlenimi in okoljem, ne poravnavajo svoji zakonski obveznosti in tako dalje; pred svoj obraz nastavijo ogledalo in se vprašajo, ali je njihovo delovanje v vlogi lastnika vredno njih samih, ali resnično želijo biti takšni kot jih vidimo. Šele potem po vrsti pridejo nadzorniki, poslovodstva, izvršniki in ne nazadnje tudi zaposleni.

Naslednja skupina deležnikov smo odjemalci izdelkov in storitev, ki nam jih organizacije nudijo in zaradi katerih te sploh obstajajo. Vse dotlej, dokler bo najpomembnejše sodilo za odjemalcev in/ali storitev cena izražena v denarju, oblikovana

konkurenčno glede na primerljive ponudnike vendar na osnovi neupoštevanja vseh zgoraj naštetih kriterijev in veljavnih etičnih ter moralnih norm, se ne bo kaj dosti spremenilo.

Skrajni čas je tudi, da lastniki ob svojih težnjah po mednarodno konkurenčnem nagrajevanju kompetentnih nadzornikov, poslovodstev, izvršnikov in zaposlenih pričnejo udeleževati poleg njihove moralne tudi njihovo materialno in nenazadnje kazensko odgovornost. Pri tem naj se pred njihovim imenovanjem vprašajo, koliko je danes pri nas nadzornikov in poslovodstev, ki imajo realno premoženje, po vrednosti in izvršljivosti vsaj delno primerljivo s potencialnimi tveganji in škodami, na katere v svoji vlogi lahko vplivajo. Nadzorniki, poslovodstva, izvršniki in nenazadnje tudi vsaj nekateri zaposleni imajo približno enake želodce in če nekatere od teh v primerjavi z našim povprečjem nenavadno dobro hranimo, kadar delujejo dobro v korist svojih organizacij in širše družbe, naj v primerih, ko ne delujejo skladno s pričakovanji, tudi dobro stradajo ob praznem koritu ali pa vsaj s svojim osebnim premoženjem nadomestijo škodo, ki so jo s svojim ravnanjem povzročili lastnikom in širši družbeni skupnosti. Več kot očitno je, da je v današnjih časih žal samo še lastnina v različnih materialnih oblikah tisto, kar ljudje razumemo ne glede na smer, v katero se ta lastnina premika – k nam ali pa stran od nas.

Čisto na koncu naj omenim še izjemno pomembno vlogo zaposlenih v vseh ustanovah naše države, ki poleg nas, ostalih državljanov edine lahko učinkovito vplivajo na stanje v našem poslovnem in družbenem okolju. Kot državljan te države si želim, da bi zaposleni v državnih ustanovah svojo vlogo pričeli opravljati še bolj zavzeto, strokovno, hitro in pogumno kot do zdaj. «

MATEVŽ SUHAČ, Cerklje na Gorenjskem